

کوویڈ-19 دی وبا دے دوران فراڈ سے ٹھگی یعنی سکیم توں ہوشیار رہو

مجرمانہ ذہنیت دے لوک عوام نوں ٹھگن لئی کوویڈ-19 دی ورتوں کر رہے نیں – ٹسی ایس دا شکار نہ بن جانا۔

نویں کورونا وائرس دی وجہ تون پھیلن والی کوویڈ-19 ہن سرکاری طور تے عالمی وبا بن چکی اے۔ پوری دنیا وچ مجرمانہ ذہنیت دے لوکی ایس بحران دی ورتوں کر کے عوام نوں ٹھگن رہے نیں تے اوہ مجبور تے بے سہارا لوکاں نوں اپنا شکار بنا رہے نیں کیوں جے اوہ وبا دا پیدا چکن دی کوشش کر رہے نیں۔ ایکشن فراد نیں، جہڑی کہ یو کے دی فراڈ بارے رپورٹ کرن والی سروس اے، رپورٹ کیتا ہے کہ یو کے وچ مارچ 2020 وچ کورونا نال جڑے فراڈ وچ 400% وادھا ہویا ہے۔

پولیس تے سرکاری ادارے اپناں ٹھگیاں بارے معلومات پھیلاون لئی تے ایس گل نوں یقینی بناون لئی کہ لوکی فراڈ بارے محتاط رہن، مل کے کم کر رہے نیں۔

کراؤن پراسیکیوشن سروس نے بیٹھلی ہدایات جاری کیتی ہے:

رکو: اپنے پیسے تے ذاتی معلومات توں اڈ ہون توں پہلاں اک لمحے لئی سوچنا تہانوں محفوظ رکھ سکا اے۔

چیلنج کرو: ہوسکا اے ایہہ مکر ہوئے؟ کسے طرحاں دی درخواست رد کرنا، ایس نوں پورا کرنا توں منع کرنا یا نظر انداز کرنا بالکل مناسب اے۔ صرف مجرمانہ ذہنیت دے لوک ہی تہانوں جلدبازی تے مجبور تے پریشان کرن دی کوشش کرن گے۔

حفاظت کرو: جے تہانوں لگے پئی تسی کسے ٹھگی دے دھوکھے وچ پھنس گئے او تے فوری طور تے اپنے بینک نال رابطہ کرو تو ایس دی رپورٹ ایکشن فراڈ نوں کرو۔

اساں ویلا کڈھ کے ٹھگ بازی دیاں کئی رپورٹاں دا جائزہ لیا ہے تے تہاڈے لئی اوہناں چیزاں دی اک لسٹ بنائی اے جنہاں دا تہانوں دھیان رکھنا چاہی دا اے۔

*مہربانی کر کے نوٹ کرو لو پئی ایہہ لسٹ کسے وی صورت وچ مکمل نہیں تے مجرمانہ ذہنیت دے لوک لوکائی نوں نشانہ بناون دے دوجے رستے لہہ سکدے نیں، ایس لئی ہر ویلے چوکھے رہو۔

- وائرس دی ٹیسٹنگ: وائرس دی ٹیسٹنگ دیاں کٹاں یو کے وچ صرف این ایچ ایس ولوں دتیاں جارہیاں نیں۔
 - ویکسین/دوا: فی الحال کوویڈ – 19 دی کوئی ویکسین یا علاج نہیں۔
 - جعلی مصنوعات: کورونا وائرس توں اپنا بچا کرن لئی ودھائی ہوئی قیمت یاں جعلی چیزاں وچ وادھا ویکھن نوں مل رہیا اے۔ ایس وچ ایٹمی بکٹیریل جیل تے ماسک وغیرہ شامل نیں۔
 - شاپنگ/دوائی دی ڈلیوری: مجرم ذہنیت دے لوک بے سہارا لوکاں دی بروہاں تے جا کے اپنی خدمات پیش کر رہے نیں کہ وہ اوہناں لئی شاپنگ کرن گے یا دوائی دی ڈلیوری کرن گے۔
 - صفائی دی سروس: وائرس دے پھیلن نوں روکن لئی ایس دا صفایا کرن دیاں سروسز
 - فشننگ ای میلز/ٹیکسٹ میسجز: اوہناں پیغاموں توں محتاط رہو جہڑے تہانوں دھوکھے دے کے بھڑیاں اٹیچ منٹس کھولن تے مجبور کرن جس دی وجہ توں فراڈیے تہاڈی ذاتی معلومات تک پہنچ سکدے نیں۔
- ایکشن فراڈ نیں بیٹھلی ای میلز دی نشاندہی کیتی ہے:

1. فراڈیے دعوا کردے ہین کہ وہ کسے تحقیقی گروپ نال تعلق رکھدے نیں جہڑا کہ سینٹر فار ڈیسیز کنٹرول اینڈ پریوینشن (سی ڈی سی) اور ورلڈ ہیلتھ آرگنائزیشن (ڈبلیو ایچ او) ورگے اداریاں دی نقالی کردا ہے۔ اوہ نشانہ بنن والے بندے نوں اوس دے علاقے وچ فعال متعدی انفیکشنز دی لسٹ مہیا کرن دا دعوا کردے نیں۔
2. فراڈیے وائرس دی وبا پھیلن بارے لوکاں نوں اک آرٹیکل مہیا کرن دا ناکہ کردے نیں جس وچ کسی جعلی کمپنی دا لنک ہوندا تے فراڈ دا نشانہ بنن والے بندے نوں دی ہمت افزائی کیتی جاندی اے کہ اوہ ہور اپ ڈیٹس لئی ایس لنک دے کلک کر کے سب سکرائب کرے۔
3. فراڈیے لوکاں نوں انویسٹ منٹ سکیم تے ٹریڈ کرن دے مشورے دے رہے نیں جنہاں وچ لوکاں دی حوصلہ افزائی کیتی جاندی ہے کہ اوہ کورونا وائرس دی وجہ توں ہون والی کساد بازاری دا پیدا چکن۔
4. فراڈیے دعوا کردے نیں کہ اوہ ایچ ایم آر سی والے نیں تے اوہ ٹیکس ریفرنڈ کرن دی پیشکش کردے تے اپنے شکار بنن والے لوکاں نوں اوہناں دی ذاتی تے مالی معلومات چوری کرن لئی اوہناں نوں جعلی ویب سائٹ تے لے جاندے نیں۔

جے تسی یا تہاڈا کوئی جانن والا کسے ٹھگی یعنی سکیم دا نشانہ بننا ہوئے تے تہانوں ایس دی رپورٹ ایکشن فراڈ نوں آن لائن جے یاں www.actionfraud.police.uk/ تے یاں 0300 123 2040 تے کال کر کے کرنی چاہی دی اے۔

ایس بارے مشورے تے معلومات لئی کہ کوئی شے فراڈ ہوسکدی اے، جاؤ ایس تے:

www.citizensadvice.org.uk/consumer/scams/check-if-something-might-be-a-scam/

ایہہ ترجمہ ساڈی فری لانس مترجمان دی شاندار ٹیم نے رضاکارانہ بنیاداں تے تیار کیتا ہے

پاکستانی پنجابی: طاہر مسعود